

Artikel nr. 48.
18. december 1959.

Må offentliggøres straks.

BÆRER DANMARK EN RIMELIG DEL AF BYRDERNE VED DET FÆLLES NATO-FORSVAR?

De fleste mener ja.

På dramatisk måde er de enkelte NATO-medlemmers bidrag til det fælles forsvar, såvel strategisk som økonomisk, kommet i søgelyset under NATO-mødet i Paris. Ingen af pagtens medlemmer udenfor den vestlige halvkugle har opfyldt deres traktatmæssige forpligtelser.

Af kontroversielle spørgsmål kan for Danmarks vedkommende nævnes f.eks. nedsat tjenestetid, depotspørgsmålet, kommandoforholdene i NATO's nordregion, afvisning af taktiske atomvåben, hvortil kommer selve de økonomiske rammer for forsvaret.

Samtidig har det amerikanske udenrigsministerium, under henvisning til dels tilbagegangen i Amerikas betalingsmæssige stilling i det løbende handelssamkvem med omverdenen og dels til en modsvarende vesteuropæisk fremgang, stillet i udsigt, at Amerikas bidrag til de øvrige NATO-landes forsvar i højere grad må overtages af disse selv.

For at belyse Danmarks NATO-bidrag ud fra en rimeligheds-synsvinkel har Gallup-Instituttet stillet et repræsentativt udsnit af den voksne befolkning følgende spørgsmål: "Mener De, at Danmark gennem sit eget militære forsvar har påtaget sig en rimelig andel af byrderne ved det fælles NATO-forsvar?"

Dette gav følgende svar:

	%
Danmarks andel rimelig	38
Danmark yder for meget	3
Danmark yder for lidt	7
er modstander af NATO	5
ved ikke	47
I alt	100

Der er således ialt 41% af samtlige adspurgte, der mener, at Danmark i hvert fald yder tilstrækkeligt. Da omtrent halvdelen (47%) svarer "ved ikke", kan man gå ud fra, at flertallet af befolkningen mener, at Danmark har påtaget sig en rimelig andel af byrderne. Kun 7% mener, at vi yder for lidt.

Ved den sidste Gallup-undersøgelse af befolkningens indstilling til atlantpagten (juli 1959) konstateredes, at den direkte modstand mod pagten var nået ned på et meget lavt niveau, nemlig 6%. At kun 5% i nærværende undersøgelse ytrer sig som modstandere, tyder således på en vis stabilisering af den aktive modstand på dette lave niveau.

Forsvarssagen er jo - hvad nogle mener, den ikke burde være - et partipolitisk spørgsmål. I efterfølgende oversigt er svarene derfor inddelt efter politisk tilhørighed, dog kun for de 4 største partier:

	Socialde- mokrater	Radikale	Konser- vative	Venstre
	%	%	%	%
Danmarks andel rimelig	45	46	44	42
Danmark yder for meget	5	8	2	1
Danmark yder for lidt	5	13	16	5
er modstander af NATO	3	8	-	3
ved ikke	42	25	38	49
ialt	100	100	100	100

Den forholdsvis ringe "ved ikke"-procent (25%) for de radikale er en normal foretæelse blandt de radikale vælgere og viser, med hvilken bevågenhed de radikale omfatter forsvarsspørgsmålet. Samtidig er - som også tidligere konstateret - modstanden mod NATO - eller i hvert fald Danmarks tilslutning hertil - størst indenfor dette parti.

Ser man på forholdet mellem dem, der mener, vi yder i hvert fald tilstrækkeligt, og dem, der mener, vi yder for lidt, viser der sig en overraskende lighed mellem på den ene side socialdemokrater og venstre og på den anden side mellem radikale og konservative. Blandt de to førstnævnte vælgerkorps er der relativt 9-10 gange så mange, der mener, at vi yder i hvert fald tilstrækkeligt, medens dette forhold kun er 3-4 gange blandt de to sidstnævnte partier. Forklaringen på dette tilsyneladende paradoksale forhold kunne muligvis være en mere nøgtern vurdering hos den gennemsnitlige radikale vælger og muligvis parret med en mere end gennemsnitlig orientering om disse spørgsmål.

Copyright.....
og Gallup Instituttet A/S